A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2025. május 8.*

„Előzetes döntéshozatal – Szociálpolitika – Határozott idejű munkaviszony – 1999/70/EK irányelv – Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás – A 4. szakasz 1. pontja – A határozott időre alkalmazott munkavállalókkal szembeni hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve – Hatály – A »foglalkoztatási feltételek« fogalma – Határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók – A díjazás alapján kiszámított társadalombiztosítási járulékok – A határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók ledolgozott napi munkaidő függvényében járó díjazása – A határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók napi átalánymunkaidő alapján járó díjazása”

A C-212/24., C-226/24. és C-227/24. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Corte d’appello di Firenze (firenzei fellebbviteli bíróság, Olaszország) a Bírósághoz 2024. március 19-én és 26-án érkezett, 2024. január 8-i határozataival terjesztett elő

az **L. T. s.s**. (C-212/24),

A. M. (C-226/24),

XXX (C-227/24)

és

az **Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)**

között,

az **Agenzia delle entrate – Riscossione**

részvételével folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: D. Gratsias tanácselnök, E. Regan és B. Smulders (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: olasz.

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az L. T. s.s., A. M., XXX képviseletében L. Giraldi és I. Pagni avvocati,

– az Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) képviseletében C. D'Aloisio, E. De Rose, E. A. Sciplino és A. Sgroi avvocati,

– az Európai Bizottság képviseletében S. Delaude és D. Recchia, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv (HL 1999. L 175., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 368. o.) mellékletét képező, 1999. március 18-án megkötött, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás (a továbbiakban: keretmegállapodás) 4. szakasza 1. pontjának az értelmezésére vonatkoznak.

2 E kérelmeket az L. T. s.s., A. M. és XXX, valamint az Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) (Országos Társadalombiztosítási Intézet [INPS], Olaszország) között a mezőgazdasági munkavállalókat határozott időre foglalkoztató vállalkozások által fizetendő társadalombiztosítási járulékok tárgyában folyamatban lévő három jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az 1999/70 irányelv 1. cikke ekképp rendelkezik:

„Ezen irányelv célja a mellékletben szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyra vonatkozó keretmegállapodás végrehajtása, amely megállapodást 1999. március 18-án általános iparági szervezetek (ESZSZ, UNICE és CEEP) kötöttek."

4 A keretmegállapodás preambulumának harmadik bekezdése a következőképpen szól:

„Ez a megállapodás a határozott ideig tartó munkavégzéssel kapcsolatos általános elveket és minimumkövetelményeket állapítja meg, elismerve, hogy pontos alkalmazásuk esetében figyelembe kell venni a nemzeti, ágazati és szezonális esetek sajátosságait. A megállapodás a szociális partnerek azon szándékát mutatja, hogy általános kereteket állapítsanak meg az egyenlő bánásmód biztosításához a határozott időre alkalmazott munkavállalók számára, védelemben

részesítve őket a megkülönböztetéssel szemben, továbbá annak érdekében, hogy a határozott idejű munkaszerződések a munkáltatók és a munkavállalók számára elfogadható módon kerüljenek alkalmazásra.”

5 A keretmegállapodás „Cél” címet viselő 1. szakasza előírja:

„E keretmegállapodás célja:

a) a megkülönböztetés tilalma elvének alkalmazásával javítani a határozott ideig tartó munkavégzés minőségét;

b) az egymást követő, határozott ideig tartó munkaszerződések vagy munkaviszonyok alkalmazásából származó visszaélések megakadályozása kereteinek megállapítása.”

6 A keretmegállapodás „Hatály” címet viselő 2. szakaszának 1. pontja a következőképpen fogalmaz:

„Ez a megállapodás olyan határozott időre alkalmazott munkavállalókra vonatkozik, akik a törvény, kollektív szerződés vagy a tagállamokban kialakult gyakorlat szerint munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek.”

7 A keretmegállapodás „Meghatározások” címet viselő 3. szakasza az alábbiakat írja elő:

„1. »határozott időre alkalmazott munkavállaló«: az a munkavállaló, aki a munkáltató és a munkavállaló által közvetlenül létesített határozott időre létrejött munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkezik, ahol a szerződés megszűnését olyan objektív feltételek útján állapítják meg, mint meghatározott időpont elérése, meghatározott feladat elvégzése vagy meghatározott esemény bekövetkezése.

2. »összehasonlítható állandó munkavállaló«: határozatlan időre szóló munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkező munkavállaló, aki ugyanannál a vállalkozásnál dolgozik, és akit ugyanolyan vagy hasonló munkára/tevékenységre alkalmaztak, kellő figyelmet szentelve a szakmai/gyakorlati ismereteknek. Ahol nincs összehasonlítható, állandó munkavállaló, ott az összehasonlítást az irányadó kollektív szerződésre, vagy ennek hiányában a nemzeti törvényekre, kollektív megállapodásokra vagy a gyakorlatra történő hivatkozással végzik.”

8 A keretmegállapodásnak „A megkülönböztetés tilalmának elve” címet viselő 4. szakasza értelmében:

„1. A foglalkoztatási feltételek szempontjából a határozott időre foglalkoztatott munkavállalók nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, állandó munkavállalók, csupán azért, mert határozott idejű munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek, kivéve, ha az eltérő bánásmód objektív alapon igazolható.

2. Adott esetben az időarányosság elvét (pro rata temporis) kell alkalmazni.

3. E szakasz végrehajtásra történő előkészítését a tagállamok a szociális partnerekkel folytatott tárgyalásokat követően és/vagy a szociális partnerek az európai jog, a nemzeti jogszabályok, a kollektív megállapodások és a gyakorlat figyelembevételével határozzák meg.

[…]”

Az olasz jog

9 A decreto-legge nº 338 – Disposizioni urgenti in materia di evasione contributiva, di fiscalizzazione degli oneri sociali, di sgravi contributivi nel Mezzogiorno e di finanziamento dei patronati (a szociális adókikerüléssel, a szociális terhek adóztatásával, a járulékok Mezzogiornóban történő csökkentése és a befogadó intézetek finanszírozásával kapcsolatos sürgős rendelkezésekről szóló 338. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet; a GURI 1989. október 10-i 237. száma) alapügyekre alkalmazandó változata (a továbbiakban: 338/1989. sz. törvényerejű rendelet) 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A társadalombiztosítási járulékok és szociális támogatási hozzájárulások kiszámításának alapjául veendő díjazás nem lehet alacsonyabb a törvények, rendeletek, az országosan legreprezentatívabb szakszervezetek által kötött kollektív szerződések, az egyedi kollektív szerződések vagy egyedi szerződések keretében megállapított díjazások összegénél, amennyiben ez a kollektív szerződésben előírtnál magasabb díjazást eredményez.”

10 A 2006. július 6-i contratto collettivo nazionale di lavoro per gli operai agricoli e florovivaisti (a mezőgazdasági és kertészeti munkásokra vonatkozó 2006. július 6-i nemzeti kollektív szerződés; a továbbiakban: CCNT) 18. cikkének a) pontja a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat úgy határozza meg, mint „a határozott idejű munkaviszony keretében foglalkoztatott munkavállalók, mint például azok, akiket rövid ideig tartó munkára, idényjellegű vagy alkalmi munkára, munkaszakaszokra vagy a munkahely megtartására jogosult távollévő munkavállalók helyettesítésére alkalmaznak.”

11 A CCNT 30. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „a munkaidő heti 39 óra, azaz napi [hat] és fél óra”, és a CCNT 40. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „a határozott időre alkalmazott munkavállaló jogosult a nap során ténylegesen ledolgozott munkaórák kifizetésére”.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 2013 decemberében az INPS többek között arra kötelezte az alapeljárás felpereseit, hogy az általuk 2006-ban és 2007-ben határozott időre foglalkoztatott mezőgazdasági munkavállalók után már befizetett járulékokon felül fizessenek számára kiegészítő társadalombiztosítási járulékokat. Az INPS szerint e felperesek tévesen számították ki az említett munkavállalók után fizetendő társadalombiztosítási járulékokat, mivel e számítás során a CCNT 30. cikkének (1) bekezdésében meghatározott napi hat és fél órás munkaidő helyett az e munkavállalók által ténylegesen ledolgozott órákat vették figyelembe.

13 Az alapeljárás felperesei keresetet indítottak az INPS e meghagyásával szemben a Tribunale di Grosseto (grossetói bíróság, Olaszország) előtt, amely e keresetnek helyt adott.

14 Az INPS e bíróság ítéletével szemben fellebbezést nyújtott be a Corte d’appello di Firenzéhez (firenzei fellebbviteli bíróság, Olaszország). Ez utóbbi bíróság megalapozottnak ítélte az INPS fizetés iránti kérelmeit azzal az indokkal, hogy a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók és a határozott időre alkalmazott munkavállalók közötti hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvére és a CCNT 30. cikkének (1) bekezdésére tekintettel az ez utóbbi munkavállalók munkáltatói által fizetendő társadalombiztosítási járulékok összegét a hat és fél órás munkaidőre megállapított díjazás, nem pedig a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján kell kiszámítani.

15 Az alapeljárás felperesei felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Corte suprema di cassazionéhoz (semmítőszék, Olaszország), amely először is megállapította, hogy a 338/1989. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének és a CCNT 40. cikke (1) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezései alapján a mezőgazdasági ágazat munkáltatói által a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalóknak fizetett díjazás után fizetendő társadalombiztosítási járulékokat csak a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján kell kiszámítani, kivéve ha e munkáltatók úgy döntenek, hogy a tevékenység *vis maior* miatti megszakítása esetén e munkavállalóknak a mezőgazdasági üzem telephelyén kell maradniuk.

16 E tekintetben a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) emlékeztetett arra, hogy a CCNT 30. cikkének (1) bekezdése, amely előírja, hogy a munkaidő heti 39 óra, azaz napi hat és fél óra, a maximális heti és napi munkaidő megjelölésére szorítkozik, azonban nem jelöli meg pontosan a minimális munkaidőt. A CCNT 40. cikkének 1. pontja – amely úgy rendelkezik, hogy a határozott időre alkalmazott munkavállaló a nap során ténylegesen ledolgozott munkaórák kifizetésére jogosult – olyan szabályt írt elő, amely értelemszerűen összeegyeztethetetlen a heti és a napi munkaidő fogalmával, mivel az függetleníti a díjazást az előzetesen megállapított, általánosan és elvontan meghatározható munkaidőre való hivatkozástól. Ez a rendelkezés, amely a határozott ideig tartó mezőgazdasági munka sajátosságain alapul, megfelel a decreto legislativo n. 66 Attuazione delle direttive 93/104/CE e 2000/34/CE concernenti taluni aspetti dell'organizzazione dell'orario di lavoro (a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 93/104/EK és 2000/34/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2003. április 8-i 66. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet; a GURI 2003. április 14-i 87. számának 61. rendes melléklete) 16. cikke (1) bekezdésének g) pontjában foglalt szabálynak, amely a 2000. június 22-i 2000/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2000. L 195., 41. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 27. o.) módosított, a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 1993. november 23-i 93/104/EK tanácsi irányelv (HL 1993. L 307., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 197. o.) átültetése során előírja, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók nem tartoznak a rendes heti munkaidőre vonatkozó szabályozás hatálya alá.

17 Másodszor, a társadalombiztosítási járulékok kiszámítását illetően a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) pontosítja egyfelől, hogy a 338/1989. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében az e számítás alapjául szolgáló díjazás nem lehet alacsonyabb a törvények, rendeletek és kollektív szerződések által megállapított díjazás összegénél. Másfelől rámutat arra, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat illetően, akik esetében a társadalombiztosítási járulékokat a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján számítják ki, a Bíróságnak a határozott időre alkalmazott munkavállalókkal szembeni, a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjában kimondott hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó ítélkezési gyakorlata nem szolgálhat magasabb társadalombiztosítási járulékok fizetésének alapjául a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében, mivel az INPS és a munkáltatók között a társadalombiztosítási járulékok tekintetében fennálló viszony nem tartozik az uniós jog hatálya alá.

18 Következésképpen a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) hatályon kívül helyezte a Corte d'appello di Firenze (firenzei fellebbviteli bíróság) ítéletét, és visszautalta az ügyet e bíróság elé.

19 A Corte d'appello di Firenze (firenzei fellebbviteli bíróság), amely a kérdést előterjesztő bíróság, arra keresi a választ, hogy a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) által tett, a jelen ítélet 15. pontjában említett azon megállapítás, amely szerint a mezőgazdasági ágazat munkáltatói által határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók díjazása után fizetendő társadalombiztosítási járulékokat kizárólag a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján kell kiszámítani, összeegyeztethető-e a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjával.

20 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság mindenekelőtt úgy véli, hogy e szakasz alkalmazandó az alapügyekben. A mezőgazdasági ágazat ugyanis nincs kizárva az 1999/70 irányelv hatálya alól, és az említett szakaszban szereplő foglalkoztatási feltételek magukban foglalják a díjazást is. Márpedig az alapügyben szóban forgó társadalombiztosítási járulékok a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalóknak járó díjazáshoz kapcsolódnak, mivel először is a belső jogrendben e járulékokat az e munkavállalóknak járó teljes díjazás után kell megfizetni, másodszor pedig az említett járulékok hozzájárulást képeznek a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek által nyújtott szociális biztonsági ellátások kifizetéséhez. Ez utóbbi szempontot illetően a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy az említett ellátások összege arányos a munkaviszony időtartamával, és a díjazás összegéhez kapcsolódik, mivel ugyanezen járulékok összege ez utóbbi összegtől függ. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállaló, akinek díjazását kizárólag a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján számítják ki, kétségtelenül alacsonyabb összegű szolgáltatásokban részesül, mint a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállaló, aki a ténylegesen ledolgozott óráktól függetlenül továbbra is mindenképpen részesül a kollektív szerződésben meghatározott minimálbérben.

21 Ezt követően a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) által tett, a jelen ítélet 15. pontjában említett megállapítás sértheti a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontját, mivel annak folytán a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek, mint a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók, ami objektív okokkal nem igazolható.

22 A kérdést előterjesztő bíróság különösen úgy véli, hogy a határozott és a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók összehasonlítható helyzetben vannak, mivel ugyanazokat a feladatokat látják el. Márpedig szerinte a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) említett megállapítása folytán a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek, mint a velük összehasonlítható munkát végző, határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók. A határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat illetően ugyanis a munkáltató szabadon határozhatja meg munkaidejük időtartamát, valamint díjazásukat, következésképpen pedig a társadalombiztosítási járulékok, valamint az őket megillető szociális biztonsági ellátások összegét. Ezzel szemben a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók a ténylegesen ledolgozott munkaóráktól függetlenül legalább napi hat és fél órás munkaidőn alapuló minimális napi díjazásban részesülnek. Következésképpen garantáltak a munkáltatóik által fizetett társadalombiztosítási járulékok, valamint azon szociális biztonsági ellátások, amelyekben e járulékok alapján részesülhetnek, mivel azok e minimális napi munkabéren alapulnak.

23 Végül a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyben nem állnak fenn sem az érintett munkavégzéshez kapcsolódó objektív okok, sem pedig olyan pontos és konkrét tényezők, amelyek lehetővé tennék annak igazolását, hogy a határozott időre alkalmazott munkavállalókkal szemben a határozatlan időre alkalmazott munkavállalókhoz képest eltérő bánásmódot kell alkalmazni. A

mezőgazdasági tevékenységre jellemző, előre nem látható időjárási viszonyoktól függő kockázatok minden mezőgazdasági munkavállalót érintenek, függetlenül attól, hogy határozott vagy határozatlan időre alkalmazzák őket.

24 E körülmények között a Corte d'appello di Firenze (firenzei fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő, a C-212/24., C-226/24. és C-227/24. sz. egyesített ügyekben azonos módon megfogalmazott kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. [pontját], hogy azzal ellentétes a Corte [suprema] di Cassazione (semmítőszék, Olaszország) által a kérdést előterjesztő bíróságra nézve kötelező módon értelmezett, [a CCNT 40. cikkében] foglalthoz hasonló olyan nemzeti kollektív megállapodás, amely a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásokat illetően a ténylegesen ledolgozott napi munkaórák kifizetéséhez való jogot ismeri el, szemben a CCNT 30. cikkével, amely a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkások esetében [hat és fél órás] munkanapon alapuló díjazáshoz való jogot ismer el?

2) Amennyiben az előző kérdésre igenlő választ kell adni: úgy kell-e értelmezni a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. [pontját], hogy a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerben a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók javára fizetendő kötelező társadalombiztosítási járulék összegének meghatározása szintén a foglalkoztatási feltételek körébe tartozik, ezért azt a ténylegesen ledolgozott munkaórák helyett a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókra vonatkozó kritérium, tehát a [CCNT-ben] meghatározott napi munkaidő alapján kell meghatározni?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

25 Először is az alapeljárás felperesei úgy vélik, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanok, mivel az INPS mint az államhoz tartozó szerv nem hivatkozhat valamely irányelv olyan rendelkezésére, amely velük szemben közvetlen hatállyal bír.

26 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikkel létrehozott együttműködés keretében főszabály szerint kizárólag az ügyben eljáró és a meghozandó határozatért felelős nemzeti bíróság feladata annak értékelése, hogy az ügy sajátos jellemzőire tekintettel az ítélet meghozatalához szükség van-e az előzetes döntéshozatalra, és hogy a Bíróságnak feltett kérdések relevánsak-e. Következésképpen, amennyiben az előterjesztett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (lásd ebben az értelemben: 2024. október 17-i FA.RO. di YK & C. ítélet, C-16/23, EU:C:2024:886, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

27 Ebből következik, hogy az uniós jogra vonatkozó kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jogi szabály kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek

szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2024. október 17-i FA.RO. di YK & C. ítélet, C-16/23, EU:C:2024:886, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Továbbá az EUMSZ 288. cikk harmadik bekezdésből kitűnik, hogy az irányelv kötelező jellege, amelyen annak hivatkozhatósága alapul, csak „minden címzett tagállamra” vonatkozik. Ebből az állandó ítélkezési gyakorlat alapján az következik, hogy maguk az irányelvek nem keletkeztethetnek magánszemélyekre vonatkozó kötelezettségeket, következésképpen azokra önmagukban nem is lehet magánszemélyekkel szemben nemzeti bíróságok előtt hivatkozni (2022. december 22-i Sambre & Biesme és Commune de Farciennes ítélet, C-383/21 és C-384/21, EU:C:2022:1022, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 Mindazonáltal a Bíróság már többször megállapította, hogy a tagállamok irányelvből eredő kötelezettsége az abban előírt eredmény elérésére, valamint azon feladatuk, hogy megtegyék a megfelelő általános és különös intézkedéseket e kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében, a tagállamok minden hatóságára vonatkozik, beleértve hatáskörük keretén belül az igazságszolgáltatás szerveit is. A nemzeti jog értelmezésére hivatott bíróságnak e jog alkalmazása során többek között figyelembe kell vennie e jog szabályainak összességét, és az e jog által elfogadott értelmezési módszereket kell alkalmaznia azért, hogy azt a lehető legnagyobb mértékben a szóban forgó irányelv szövege és célja alapján értelmezze, annak érdekében, hogy elérje az irányelv által meghatározott eredményt, és ily módon megfeleljen az EUMSZ 288. cikk harmadik bekezdésének (2020. október 1-i A (Gyógyszerek reklámozása és online értékesítése) ítélet, C-649/18, EU:C:2020:764, 38. és 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az összhangban álló értelmezés követelménye többek között a nemzeti bíróságok azon kötelezettségével jár, hogy adott esetben módosítaniuk kell az állandó ítélkezési gyakorlatot, amennyiben az a belső jognak valamely irányelv céljaival összeegyeztethetetlen értelmezésén alapul. Következésképpen valamely nemzeti bíróság nem tekintheti megalapozottan úgy, hogy csupán azon okból kifolyólag nem tudja a kérdéses nemzeti rendelkezést az uniós joggal összhangban értelmezni, hogy e rendelkezést korábban állandó jelleggel e joggal összeegyeztethetetlen módon értelmezték (2024. október 15-i KUBERA ítélet, C-144/23, EU:C:2024:881, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Így a Bíróságnak hatásköre van arra, hogy az előzetes döntéshozatal keretében az uniós jogi aktusok rendelkezéseinek értelmezéséről döntsön, függetlenül attól, hogy azoknak van-e közvetlen hatályuk az alapjogvita felei között, vagy sem (2020. október 14-i KG [Munkaerő-kölcsönzés keretében történő, egymást követő kikölcsönzések] ítélet, C-681/18, EU:C:2020:823, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 Ennélfogva az a körülmény, hogy az 1999/70 irányelv önmagában nem keletkeztethet kötelezettségeket az alapeljárás felperesei számára, nem eredményezheti az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanságát.

32 Másodszor, az alapeljárás felperesei arra hivatkoznak, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanok, mivel a Corte suprema di cassazione (semmítőszék) jelen ítélet 18. pontjában említett határozata miatt hipotetikussá váltak. E határozatot követően ugyanis a kérdést előterjesztő bíróságnak már nem a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók közötti eltérő bánásmód fennállásáról kell határoznia, hanem kizárólag azt a kérdést kell eldöntenie, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók után fizetendő társadalombiztosítási járulékok kiszámítása során figyelembe kell-e venni a túlórákat.

33 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott, a jelen ítélet 19–23. pontjában összefoglalt információkból kitűnik, hogy e bíróság úgy véli, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók közötti eltérő bánásmód fennállásáról kell határoznia, és így a Bíróság elé kell terjesztenie a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket. A jelen ítélet 26. és 27. pontjában említett ítélkezési gyakorlatra tekintettel a Bíróságnak nem feladata, hogy megkérdőjelezze a még eldöntendő jogviták tárgyának a kérdést előterjesztő bíróság általi értékelését.

34 Ebből következik, hogy az alapeljárás felpereseinek a jelen ítélet 32. pontjában összefoglalt érvelése nem igazolhatja az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanságát.

35 Harmadszor, az alapeljárások felperesei úgy vélik, hogy az első kérdés hipotetikus, és ezért elfogadhatatlan, mivel az alapeljárások nem a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók díjazására, hanem az e munkavállalók munkáltatói által fizetendő társadalombiztosítási járulékokra vonatkoznak.

36 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapeljárások tárgyát képező társadalombiztosítási járulékokat e díjazások alapján számítják ki, következésképpen azok a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjában említett foglalkoztatási feltételek hatálya alá tartoznak. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés nem hipotetikus, mivel az e kérdésre adandó válasz szükséges előfeltétele a második kérdésre adandó válasznak, amely kérdés a szövege szerint csak arra az esetre vonatkozik, ha az első kérdésre igenlő választ kell adni.

37 Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatók.

Az ügy érdeméről

38 Kérdéseivel, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan, a nemzeti legfelsőbb bíróság által értelmezett nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók által fizetendő társadalombiztosítási járulékokat az e munkavállalóknak az általuk ténylegesen ledolgozott napi munkaórák után járó díjazás alapján, míg a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók által fizetendő társadalombiztosítási járulékokat a nemzeti jog által előre meghatározott számú órából álló napi munkaidőre megállapított díjazás alapján számítják ki.

39 E kérdések megválaszolása érdekében először is emlékeztetni kell arra, hogy a keretmegállapodás 1. szakasza értelmében a keretmegállapodás célja a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének alkalmazásával javítani a határozott ideig tartó munkaviszony minőségét, és meghatározni az egymást követő, határozott ideig tartó munkaszerződések vagy munkaviszonyok alkalmazásából származó visszaélések megakadályozásához szükséges keretet.

40 A Bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy a keretmegállapodásnak – különösen a 4. szakaszának – célja az említett elv határozott időre alkalmazott munkavállalókra történő alkalmazása annak érdekében, hogy megakadályozható legyen az, hogy az ilyen jellegű munkaviszonyt a munkáltató arra használja, hogy megfossza e munkavállalókat azon jogoktól,

amelyek a határozatlan időre alkalmazott munkavállalóknak járnak (2023. november 30-i Ministero dell'Istruzione és INPS ítélet, C-270/22, EU:C:2023:933, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Így a keretmegállapodás közvetlen hatállyal rendelkező 4. szakaszának 1. pontja tiltja, hogy a foglalkoztatási feltételek tekintetében kedvezőtlenebb bánásmódban részesítsék a határozott időre alkalmazott munkavállalókat, mint az összehasonlítható, határozatlan időre alkalmazott munkavállalókat csupán azért, mert határozott időre alkalmazzák őket, kivéve ha az eltérő bánásmód „objektív okokkal" igazolható (2023. november 30-i Ministero dell'Istruzione és INPS ítélet, C-270/22, EU:C:2023:933, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Másodszor, ami e szakasz hatályát illeti, egyrészt a keretmegállapodás 2. szakaszának 1. pontjából kitűnik, hogy az olyan határozott időre alkalmazott munkavállalókra vonatkozik, akik többek között a jogszabályokban vagy a tagállamokban hatályos kollektív szerződésekben meghatározott munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek.

43 A jelen ügyben az alapügyben szóban forgó, határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók munkaviszonyát a foglalkoztatásra vonatkozó olasz jogszabályok, valamint a CCNT szabályozza, ennélfogva az a keretmegállapodás hatálya alá tartozik.

44 Másrészt a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy annak meghatározásához, hogy valamely intézkedés a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja értelmében vett „foglalkoztatási feltétel" fogalma alá tartozik-e, a döntő feltétel pontosan a foglalkoztatás, azaz a munkavállaló és munkáltatója között fennálló munkaviszony (2019. június 20-i Ustariz Aróstegui ítélet, C-72/18, EU:C:2019:516, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 Márpedig az ítélkezési gyakorlat szerint e fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a díjazásra vonatkozó feltételeket. A Bíróság különösen azt állapította meg, hogy mind a díjazást képező elemeknek, mind ezen elemek szintjének meghatározásánál a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak a határozott idejű munkavállalókra alkalmazniuk kell a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a keretmegállapodás 4. szakaszában rögzített elvét (lásd ebben az értelemben: 2008. április 15-i Impact ítélet, C-268/06, EU:C:2008:223, 130. és 134. pont).

46 Következésképpen a keretmegállapodás 4. szakasza értelmében vett „díjazás" és így a „foglalkoztatási feltételek" fogalma alá tartoznak azok a nyugellátások, amelyek a munkavállaló és munkáltató közötti munkaviszonytól függnek, azok kivételével, amelyeket törvényen alapuló olyan rendszerből folyósítanak, amelynek finanszírozásához munkavállalók, munkáltatók és esetlegesen az állami szervek is hozzájárulnak olyan mértékben, amelyet nem annyira a munkáltató és a munkavállaló közötti munkaviszony, mint inkább szociálpolitikai megfontolások határoznak meg (lásd ebben az értelemben: 2008. április 15-i Impact ítélet, C-268/06, EU:C:2008:223, 131. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. április 7-i Ministero della Giustizia és társai [Az olasz békebírák jogállása] ítélet, C-236/20, EU:C:2022:263, 36. pont). Ennélfogva az említett 4. szakasz hatálya alá tartozhat az olyan nyugdíj, amely csak egy meghatározott munkavállalói kategóriát érint, és amelyet a korábbi munkáltatójukkal szemben fennálló munkaviszonyra tekintettel folyósítanak, amely közvetlenül a letöltött szolgálati idő függvénye, és amelynek összegét az utolsó munkabér alapján kell kiszámítani (lásd ebben az értelemben: 2010. június 10-i Bruno és társai ítélet, C-395/08 és C-396/08, EU:C:2010:329, 46. és 47. pont).

47 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy az alapügyben szóban forgó járulékok inkább valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszer vagy inkább egy kötelező szociális biztonsági rendszer által nyújtott szociális biztonsági ellátások kifizetéséhez járulnak hozzá. Az a tény, hogy az alapügyben szóban forgó járulékokat a munkáltatóknak az INPS-nek és nem az alapügyben szóban forgó mezőgazdasági munkavállalók részére kell megfizetniük, e tekintetben nem meghatározó (lásd ebben az értelemben: 2010. június 10-i Bruno és társai ítélet, C-395/08 és C-396/08, EU:C:2010:329, 50. pont). Amennyiben megállapítást nyer, hogy az alapügyben szóban forgó járulékokból finanszírozott szociális biztonsági ellátások csak a mezőgazdasági munkavállalókat vagy a munkavállalók azon csoportját érintik, amelybe tartoznak, ezen ellátások közvetlenül e járulékoktól függnek, és hogy az említett járulékokat az alapügyben szóban forgó mezőgazdasági munkavállalóknak a munkáltatójuknál végzett munkáért fizetett díjazás alapján számítják ki, meg kell állapítani, hogy ugyanezen járulékok az említett szakasz értelmében vett „foglalkoztatási feltételek” körébe tartozhatnak.

48 Harmadszor, a keretmegállapodás 4. szakasza 1. pontjának a határozott időre alkalmazott munkavállalók foglalkoztatási feltételeire történő alkalmazását illetően emlékeztetni kell arra, hogy e szakasz a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének különös kifejeződése, amely megköveteli, hogy a hasonló helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és hogy a különböző helyzeteket ne kezeljék azonosan, hacsak ez a bánásmód objektív módon nem igazolható (lásd ebben az értelemben: 2019. június 20-i Ustariz Aróstegui ítélet, C-72/18, EU:C:2019:516, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Így ahhoz, hogy a határozott időre alkalmazott munkavállalók megalapozottan igényelhessék, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja szerinti foglalkoztatási feltételekben részesülhessenek, először is azt kell értékelni, hogy e munkavállalók kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek-e, mint a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók, és hogy az említett munkavállalók a határozatlan időre alkalmazott munkavállalókkal összehasonlítható helyzetben vannak-e. Ami a helyzetek összehasonlíthatóságának értékelését illeti, a keretmegállapodás 3. szakasza 2. pontjának meghatározása szerint az „összehasonlítható állandó munkavállaló [helyesen: összehasonlítható, határozatlan időre alkalmazott munkavállaló]” határozatlan időre szóló munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkező munkavállaló, aki ugyanannál a vállalkozásnál dolgozik, és akit ugyanolyan vagy hasonló munkára/tevékenységre alkalmaztak, kellő figyelmet szentelve a szakmai/gyakorlati ismereteknek. Ezenkívül a Bíróság rámutatott, hogy annak értékelésekor, hogy a munkavállalók a keretmegállapodás értelmében azonos vagy hasonló munkát végeznek-e, e keretmegállapodás 3. szakasza 2. pontjának és 4. szakasza 1. pontjának megfelelően azt kell vizsgálni, hogy bizonyos tényezők – mint például a munka jellege, a képesítési feltételek és a munkafeltételek – összessége alapján lehet-e úgy tekinteni, hogy e munkavállalók összehasonlítható helyzetben vannak (2017. február 9-i Rodrigo Sanz végzés, C-443/16, EU:C:2017:109, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 A jelen ügyben a kedvezőtlenebb bánásmód fennállását illetően – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat fenntartása mellett – úgy tűnik, hogy a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók között ez utóbbiak hátrányára eltérő bánásmód áll fenn.

51 A határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében ugyanis a munkáltatójuk által fizetendő társadalombiztosítási járulékokat látszólag a 338/1989. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendeletnek a CCNT 40. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikke értelmében az általuk ténylegesen teljesített napi munkaidő után fizetett díjazás alapján, míg a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében ugyanezen

járulékokat látszólag ezen 1. cikk és a CCNT 30. cikkének (1) bekezdése alapján a napi hat és fél órás munkaidőre megállapított díjazás alapján számítják ki. Ily módon úgy tűnik, hogy ez utóbbi munkavállalók díjazását és következésképpen társadalombiztosítási járulékait átalányjelleggel megállapított napi munkaidő alapján, azaz általános és elvont módon, nem pedig az általuk ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján számítják ki, mint a határozott időre alkalmazott munkavállalók esetében. Lehetséges tehát, hogy a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében társadalombiztosítási járulékot fizetnek a le nem dolgozott munkaórák után, míg a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében ez a lehetőség kizárt.

52 A határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókkal szembeni kedvezőtlenebb bánásmód fennállására vonatkozó ezen értékelést nem kérdőjelezik meg az alapeljárás felpereseinek a „*pro rata temporis*” elvének alkalmazására alapított érvei. Ugyanis, bár a keretmegállapodás 4. szakaszának 2. pontja előírja, hogy ezt az elvet „[a]dott esetben” kell alkalmazni, a Bíróság megállapította, hogy e szakasz csak hangsúlyozza az egyik lehetséges következményt, amely adott esetben – esetleges bírósági felülvizsgálat mellett – a hátrányos megkülönböztetés tilalmának alkalmazásához kapcsolódhat a határozott idejű munkavállalók javára, anélkül hogy bármilyen módon hatással volna ezen elv tartalmára (2008. április 15-i Impact ítélet, C-268/06, EU:C:2008:223, 65. pont).

53 Márpedig a „*pro rata temporis*” elve a jelen esetben nem igazolhatja a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében az eltérő foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerbe fizetett díjazás és járulékok kiszámításához figyelembe veendő, a ténylegesen ledolgozott munkaórákon, az utóbbiak esetében pedig az átalányjelleggel megállapított munkaórák számán alapuló munkaórák számának elszámolására szolgáló módszerek alkalmazását. A díjazás és a járulékok kiszámítására vonatkozó, valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerbe történő ezen eltérő időbeli hivatkozások ugyanis nem a hátrányos megkülönböztetés tilalma elve alkalmazásának következményei, és hátrányos helyzetbe hozzák a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat.

54 Egyébiránt a szóban forgó helyzetek összehasonlíthatóságát illetően a Bíróság rendelkezésére álló iratok alapján úgy tűnik, hogy a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók összehasonlítható helyzetben vannak. Különösen az, hogy a CCNT 18. cikkének a) pontja ez utóbbi munkavállalókat olyan munkavállalókként határozza meg, akiket többek között „a munkahely megtartására jogosult távollévő munkavállalók helyettesítésére” alkalmaznak, arra utal, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók ugyanolyan vagy hasonló munkát végeznek. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy ezt az értékelést a jelen ítélet 49. pontjában említett valamennyi releváns tényező figyelembevételével megerősítse.

55 Amennyiben a jelen ügyben a jelen ítélet 49. pontjában említett feltételek teljesülnek, másodszor azt kell értékelni, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókkal szembeni, a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókhoz képest kedvezőtlenebb bánásmód „objektív alapon” igazolható-e, amint azt a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja kimondja.

56 E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az „objektív ok” fogalma megköveteli, hogy a megállapítást nyert egyenlőtlenséget a szóban forgó munkafeltételeket jellemző, pontosan meghatározott és konkrét tényezők megléte igazolja, abban az egyedi

kontextusban, amelyben az felmerül, objektív és átlátható szempontokon alapulva, annak megvizsgálása érdekében, hogy ezen egyenlőtlenség valós igényeknek felel-e meg, alkalmas-e a kitűzött cél elérésére, és ahhoz szükséges-e. Az említett tényezők eredhetnek például azon feladatok különös jellegéből vagy sajátos jellemzőiből, amelyek ellátására a határozott időre szóló szerződéseket megkötötték, illetve – adott esetben – a valamely tagállam által elérni kívánt jogszerű szociálpolitikai célból (2017. február 9-i Rodrigo Sanz végzés, C-443/16, EU:C:2017:109, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57 Nem tekinthető a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja szerinti, a határozott időre alkalmazott munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók közötti eltérő bánásmódot igazoló „objektív oknak”, hogy ezt az eltérő bánásmódot általános és absztrakt nemzeti norma, például törvény vagy kollektív szerződés írja elő (2022. április 7-i Ministero della Giustizia és társai [Az olasz békebírák jogállása] ítélet, C-236/20, EU:C:2022:263, 40. pont; 2017. február 9-i Rodrigo Sanz végzés, C-443/16, EU:C:2017:109, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

58 Egyébiránt a határozott időre alkalmazott munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók között a foglalkoztatási feltételeket illetően alkalmazott eltérő bánásmódot ugyanis nem igazolhatja az – általános és absztrakt módon – a magára a foglalkoztatás időtartamára utaló szempont. Az 1999/70 irányelv és a keretmegállapodás célkitűzéseit lényegüktől fosztaná meg annak elismerése, hogy valamely munkaviszony ideiglenes jellege önmagában elegendő az ehhez hasonló eltérő bánásmód igazolásához. Valamely ehhez hasonló szempont alkalmazása – a határozott ideig tartó munkaviszony minőségének javítása, valamint az egyenlő bánásmód előmozdítása helyett, amelyek elérésére mind az 1999/70 irányelv, mind pedig a keretmegállapodás törekszik – a határozott időre alkalmazott munkavállalók számára kedvezőtlen helyzet állandósítását eredményezné (2017. február 9-i Rodrigo Sanz végzés, C-443/16, EU:C:2017:109, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

59 A jelen ügyben az alapeljárás felperesei a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókkal szembeni, a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókhoz képest eltérő bánásmódot igazoló objektív okokként arra hivatkoztak, hogy – amint az a CCNT 18. cikkének a) pontjából kitűnik – az előbbieket rövid időtartamú munkavégzésre, idénymunkára vagy alkalmi munkára, munkaszakaszokra vagy távollévő munkavállalók helyettesítésére alkalmazzák. Így azok az okok, amelyek miatt határozott időre alkalmazzák őket, és amelyek a mezőgazdasági munka sajátosságaihoz kapcsolódnak, igazolják, hogy e munkavállalók nem feltétlenül állnak a munkáltató rendelkezésére napi hat és fél órában, illetve heti 39 órában. Ez az értékelés összhangban van a keretmegállapodás preambulumának harmadik bekezdésével, amelynek értelmében a keretmegállapodás a határozott ideig tartó munkavégzésre vonatkozó általános elveket és minimumkövetelményeket állapítja meg, elismerve, hogy azok részletes alkalmazása során figyelembe kell venni a nemzeti, ágazati és szezonális esetek sajátosságait. Márpedig Olaszországban a mezőgazdasági munkaerő 90%-át a mezőgazdasági ágazatban elvégzendő feladatok átmeneti és nem folyamatos jellegére tekintettel határozott időre alkalmazzák.

60 Mindazonáltal a jelen ítélet 57. és 58. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy ezek az okok nem minősülnek olyan objektív okoknak, amelyek lehetővé teszik a szóban forgó mezőgazdasági munkavállalókkal szembeni eltérő bánásmód alkalmazását, mivel azok kizárólag a foglalkoztatás időtartamán alapulnak. Ugyanis, bár a felperesek azt állítják, hogy vannak olyan megfontolások, amelyek igazolják, hogy a határozott időre alkalmazott munkavállalók nem feltétlenül állnak a munkáltató rendelkezésére napi hat és fél órában vagy

heti 39 órában, és hogy következésképpen a társadalombiztosítási járulékokat csak az általuk ténylegesen ledolgozott munkaórák száma után kell megfizetni, az ilyen érvek ezzel szemben nem magyarázzák meg, hogy miért kell a munkaidőt kötelezően heti 39 órában meghatározni azon határozatlan időre alkalmazott munkavállalók esetében, akik a határozott időre alkalmazott munkavállalókéval azonos vagy ahhoz hasonló munkát végeznek, ami azzal a következménnyel jár, hogy az adott napon ténylegesen ledolgozott munkaórák számától függetlenül napi hat és fél munkaórának megfelelő társadalombiztosítási járulékot kell fizetni.

61 Objektív okok hiányában meg kell állapítani, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjával ellentétes a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók között az e díjazások alapján kiszámított, valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerbe fizetett díjazás és járulékok tekintetében alkalmazott eltérő bánásmód.

62 A fenti indokok összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes az olyan, a nemzeti legfelsőbb bíróság által értelmezett nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók által – valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszer ellátásainak finanszírozása céljából – fizetendő társadalombiztosítási járulékokat az e munkavállalóknak az általuk ténylegesen ledolgozott napi munkaórák után juttatott díjazás alapján, míg a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók által fizetendő társadalombiztosítási járulékokat – a ténylegesen ledolgozott óráktól függetlenül – a nemzeti jog által meghatározott napi átalánymunkaidő alapján megállapított díjazás alapján számítják ki.

A költségekről

63 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv mellékletét képező, 1999. március 18-án megkötött, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontját

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezéssel ellentétes az olyan, a nemzeti legfelsőbb bíróság által értelmezett nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók által – valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszer ellátásainak finanszírozása céljából – fizetendő társadalombiztosítási járulékokat az e munkavállalóknak az általuk ténylegesen ledolgozott napi munkaórák után juttatott díjazás alapján, míg a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók által fizetendő társadalombiztosítási

járulékokat – a ténylegesen ledolgozott óráktól függetlenül – a nemzeti jog által meghatározott napi átalánymunkaidő alapján megállapított díjazás alapján számítják ki.

Aláírások